

Beschut maar niet langer soft

De Tijd - 22 Sep. 2015

Pagina 21

'Nog te veel bedrijven zien het nut niet van beschutte werkplaatsen, zegt Clement De Meersman, de voorzitter van Groep Maatwerk. 'Onze imagocampagne moet daar verandering in brengen.'

Grote bedrijven als Janssen Pharmaceutica, Univeg, JBC, Telenet en Daikin doen al jaren een beroep op beschutte werkplaatsen. Toch is werken met mensen met een arbeidshandicap voor veel CEO's nog altijd een brug te ver. De sector wordt niet altijd als 'economisch volwaardig' aangezien en vaak niet au sérieux genomen. Toen Peter Leyman, de voormalige topman van Volvo Cars, Ryhove in Gent ging leiden, waren meewarige reacties te horen. 'Toch doen steeds meer mensen uit de 'reguliere sector' de overstap naar een maatwerkbedrijf en worden ze daar directeur', zegt Francis Devisch van Groep Maatwerk, de federatie van maatwerkbedrijven, sinds april de nieuwe naam voor beschutte werkplaatsen.

'Maar het klopt', zegt Devisch. 'Onbekend is onbemind. Ook al stellen we meer dan 20.000 mensen tewerk, toch denken nog veel mensen dat we niet meer zijn dan bezigheidstherapie voor mensen met een handicap. Nee dus.'

Om het softe imago van de sector bij te stellen en de bekendheid te verhogen lanceerde de federatie vorige week een imagocampagne met getuigenissen van bekende bedrijfsleiders. Op Radio 1 is een spot over de sector te horen. Op YouTube legt John Porter, de CEO van Telenet, uit waarom hij jaarlijks 220.000 decoders en modems laat recyclen bij het maatwerkbedrijf IMSIR.

'Prijs is één element waarom bedrijven een beroep doen op ons', zegt Devisch. 'Maar het is niet het enige. We zijn heel sterk in maatwerk en kunnen heel snel switchen van kleine naar grote reeksen of opdrachten. We werken wel marktconform - nooit onder de prijs - én leveren kwaliteit. Maatwerkbedrijven die in voeding actief zijn - sommige verpakken chocolade of stellen voor Delhaize woksotels samen - beschikken over alle ISO-certificaten. Het enige verschil met een reguliere sector is dat we werken met mensen met een beperking - en dus met een rendementsverlies - én met begeleiders. Dat wordt gecompenseerd door overheidssteun. We moeten wel break-even draaien.'

'Veel mensen associëren maatwerkbedrijven met eenvoudig werk, sociaal engagement en verpakking, maar die perceptie staat mijlenver van de realiteit', zegt voorzitter Clement De Meersman. Hij werkte als CEO van de West-Vlaamse producent van pvc-deuren en -ramen Deceuninck jarenlang met een beschutte werkplaats in Gits. 'We monteren fietsen, maken staalboeken voor behang, binden boeken, verpakken medicijnen, stikken kledij, stofferen meubels en doen onderhoudswerken in parken en kantoren. Toen ik anderhalf jaar geleden voorzitter werd in opvolging van Luc Van Nevel, stelde ik vast dat heel veel CEO's nauwelijks weten wat beschutte werkplaatsen te bieden hebben. Met de campagne hopen we meer bedrijven aan te trekken. Maatwerkbedrijven zijn ideaal om de hoge kosten van bepaalde processen met bijna de helft te reduceren. Het is een win-winsituatie, want tegelijk help je mensen met een beperking aan werk.'

De perceptie dat beschutte werkplaatsen meestal kleine ateliers zijn, klopt evenmin. WAAK in Heule bij Kortrijk telt 1.900 werknemers en werkt nauw samen met onder meer het Franse textielbedrijf Dectitex. 'In veel regio's zijn we vaak de tweede of derde grootste werkgever', zegt Devisch. 'Soms zijn we het slachtoffer van ons succes als een bedrijf dat bij ons kleine series bestelde, plots beslist om dat zelf te doen omdat de vraag explodeert. Soms zien we ook opdrachten die naar Oost-Europa of het Verre Oosten gedelokaliseerd waren, terugkeren omdat het logistiek interessanter is ze bij ons te laten doen.' Of de maatwerkbedrijven last hebben van de crisis? '2014 was beter dan 2013 en de eerste helft van 2015 ligt in dezelfde lijn. Meer klanten geeft ons meer zekerheid als het economisch minder gaat.'

Vorig jaar boekten de 49 beschutte werkplaatsen 311 miljoen euro omzet uit operationele activiteiten. Daarnaast ontvingen ze 290 miljoen euro overheidssteun. Maar die steun wordt niet meer verhoogd. 'Meer dan ooit moeten we met onze eigen omzet het verschil maken en dus meer bedrijven aantrekken', zegt Devisch.

De Meersman is ervan overtuigd dat nog 'duizenden' mensen met een beperking die nu met een vervangingsinkomen thuiszitten, in het systeem kunnen worden ingeschakeld. 'Voor de nv België zou dat prachtig zijn. Het probleem is dat Vlaanderen zijn subsidies heeft bevroren en dat de uitkeringen van die mensen nationaal worden geregeld. Voor de federale overheid zou het een besparing betekenen. Voor Vlaanderen daarentegen extra kosten. Maar men geraakt er niet uit. Heel spijtig.'

MAATWERK IN CIJFERS

49> Vlaanderen telt 49 maatwerkbedrijven, zoals beschutte werkplaatsen sinds 1 april heten.

20.615> Er werken 20.615 mensen, van wie 17.000 met een arbeidshandicap. Een kwart is ouder dan vijftig.

9.100> Iets meer dan 9.100 mensen hebben het statuut van zwakke werknemer of persoon met een matige mentale beperking.

2.500> Zo'n 2.500 mensen werken niet in de werkplaats zelf, maar op de site van de bedrijfsklant.

311 miljoen> De maatwerksector boekte vorig jaar 311 miljoen euro omzet.

1.000>Ruim 1.000 Vlaamse bedrijven werken met maatwerkbedrijven.

KLANTEN

TELENET > 'We laten bij IMSIR teruggekeerde modems en digiboxen sorteren, testen, poetsen en herverpakken voor nieuw gebruik. We kunnen dat ook in lagelonenlanden doen, maar IMSIR is heel dichtbij en werkt flexibel. Nu kunnen we de doorstroming van 1 miljoen producten per jaar makkelijker beheersen en besparen we op de vrachtritten. IMSIR is goedkoper. Maar dat is niet de hoofdreden waarom we er een beroep op doen. Er is ook het maatschappelijk engagement. We geven een 40-tal mensen werk bij IMSIR.'

DOVY> 'In WAAK laten we instapmodellen van onze afzuigkap maken door een 50-tal mensen. In onze fabriek werken nog eens 20 mensen met een beperking. Goedkoper? Die berekening hebben we niet echt gemaakt. Het is een combinatie van economie en sociaal engagement. We geven die mensen een zinvol leven. Als we echt goedkoper willen werken, trekken we beter naar een lagelonenland.'

GALLOO> 'Wij zijn gespecialiseerd in de recyclage van metalen en plastics. De mensen van 't VEER halen schadelijke stoffen - batterijen, olie, condensatoren, inktlinten - uit de elektronische apparaten die hier arriveren. Het is vaak repetitief werk. Het is niet makkelijk mensen te vinden die dat willen doen. De condensatoren uit was- en droogmachines halen gebeurt bij ons in de fabriek, de rest in 't VEER zelf. In totaal geven we 120 mensen werk.'

TIENSE SUIKER> 'Blankedale is ooit door ons opgericht en verzorgt specifieke verpakkingen. Zo moeten we niet investeren in dure productielijnen. Voor kleine, tijdelijke projecten is het heel moeilijk mensen te vinden in de reguliere sector. We werken al 50 jaar met Blankedale en geven werk aan 50 à 70 mensen.'

Clement De Meersman

Copyright © 2015 Mediafin. Alle rechten voorbehouden